

“Iniciativa ha de fer la quadratura del cercle amb el Sí/Sí i el Sí/No”

JORDI PLAY

Un dels principals representants de l'independentisme a ICV, Jaume Bosch, ha anunciat que deixa la primera fila de la política. Explica per què i la seva opció per resoldre el tema nacional dins del partit.

Deixa la política?

—No ben bé. La decisió que he volgut anunciar forma part de la normalitat més estricta. Iniciativa té aprovat un codi ètic que estableix una durada màxima en el càrrec de tres legislatures o dotze anys. M'ha semblat que havia d'anunciar que he entrat en el dotzè any de diputat i no m'hi tornaré a presentar. El consell nacional pot arbitrar excepcions a aquesta norma —la qual cosa també és lògica— i he volgut aclarir amb temps que jo no optaré a fer servir aquesta excepcionalitat. M'ha semblat que el moment adient per fer-ho era ara que el president Mas ha anunciat

el calendari electoral. Així queda clar i evito especulacions de cara al futur. Però això no vol dir pas que deixi la política o Iniciativa. Lògicament continuaré amb una intensitat molt diferent, perquè em dedicaré novament a la meua professió.

—**Amb vista a unes plebiscitàries, un independentista declarat com vostè s'hi sent cent per cent còmode, dins d'Iniciativa?**

—Crec que sí. Analitzem el procés. El procés ha funcionat raonablement bé —tot i que eren previsible alguns moments complicats— fins al 9N. Jo estic molt satisfet d'haver col·laborat que Iniciativa, malgrat alguns dubtes que hi va haver,

el 9N anés a votar, recollís signatures contra el PP i normalitzés, a través d'un referèndum intern les votacions: uns vam votar Sí/Sí i altres Sí/No, però tots Sí a la primera perquè estem a favor d'un Estat propi —després podrà ser federal, confederal o independent. Fins i tot, a nivell de coordinadors generals, va quedar clar que Joan Herrera votava Sí/No i la Dolors Camats, Sí/Sí. Crec que, quan s'escrigui la història del procés amb calma, algú haurà de reconèixer el paper importantíssim que ha jugat Iniciativa. Perquè no s'entén el nivell de votació en algunes zones, especialment a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, sense l'esforç d'Iniciativa per aportar un electorat que no és independentista cap al dret a decidir i cap a la participació el 9N. Per tant, el procés ha anat bé fins al 9N.

—**Fins al 9N us heu sentit còmodes a ICV. I després?**

—A partir del 9N crec que Convergència i ERC cometen dos errors. El primer, confondre el procés amb el pacte CiU-ERC a nivell de pressupostos i Govern.

Des d'ICV sempre hem defensat que una cosa és participar en el procés i una altra són les línies de Govern, de les quals nosaltres discrepem. I la CUP, igual. Però CDC i ERC cometem un altre error: substituir el referèndum per les plebiscitàries; és a dir que renunciem massa aviat a la idea del referèndum. Jo no sóc ingenu i sé que l'Estat espanyol no vol que fem el referèndum, però la bandera del referèndum té dos avantatges: un 80 per cent de suport a Catalunya i és una bandera atractiva per defensar el procés a Europa i al món. Hi ha molts països i opinió pública d'arreu que no veu amb simpatia la idea de la independència de Catalunya; en canvi, tots es posen les mans al cap quan se'ls explica que no ens deixen fer el referèndum. Les eleccions del 27-S tindran un component nacional evident. Obligaran els partits a definir-se, però no es votarà només en clau d'independència sí o no. Es votarà en clau de corrupció, de sortida de la crisi econòmica, quina política es vol fer contra les retallades. Un altre problema de les eleccions: estem partint de la base d'una llei electoral que no és catalana i té una desproporció, per províncies i per la llei d'Hondt, que fa que no sigui proporcional. Es podria donar una situació gens desitjable: una majoria de CiU i ERC al Parlament que no es correspongués amb una majoria en nombre de vots. Si no arriben al 50 per cent, a l'exterior no ho llegiran com una victòria a les plebiscitàries.

—Perquè en nombres absoluts no hauran obtingut ni el 50 per cent?

—Clar. Per tant, la bandera del referèndum no s'hauria de descartar, menys encara ara que el panorama polític espanyol i català s'està movent de manera descomunal i coses que semblaven intocables ja no ho són.

—I si el nou Govern espanyol no respon?

—Evidentment, si després de les eleccions no hi ha alternatives, aleshores crec que el Parlament de Catalunya està legitimat a fer el que cregui oportú. En el moment que sigui oportú. No per anar més de pressa serem més independentistes. Per tant, a les eleccions del 27-S: a mi no m'agrada la dinàmica de les plebiscitàries i crec que Iniciativa hauria de defensar la celebració del referèndum d'independència, tornar-lo a plantejar a l'Estat i tornar a fer una campanya —que no s'ha fet— a Europa i el món per

“L'opció és l'Estat lliure associat i compartir només el cap d'Estat, exteriors i exèrcit”

reivindicar novament la celebració del referèndum.

—Diu que el 27-S no es votarà només en clau nacional, però sap que, si guanyen CiU i ERC, ho interpretaran així.

—El 27 i 28 de febrer, Iniciativa celebra una convenció per resoldre com responem a aquest repte. Jo crec que Iniciativa ha de ser capaç de fer la quadratura del cercle i convertir el programa electoral en el programa del Sí/Sí i el Sí/No ahora. És complicat, però hem triat l'opció de definir una proposta —que no és un nou Estatut ni el model federal del PSOE— i és la de defensar un Estat lliure associat: Catalunya tindria el reconeixement de la seva sobirania, el dret a la secessió quan volgués i una relació de tu a tu amb Espanya, de manera que descartem la possibilitat de convertir Espanya en un Estat federal, i compartim amb ells el cap d'Estat —si pot ser president de la república—, l'exèrcit i les ambaixades.

—Un pla Ibarretxe?

—Sí, semblant. En aquest document també hauríem d'incloure que, si es constata que això és impossible perquè l'Estat no vol negociar, l'última opció que quedaria és la independència. Això és el que estem discutint ara. Jo penso que a aquest document ara li falta marcar uns terminis. No podem deixar que l'Estat espanyol estigui pensant-se eternament si accepta o no. Jo plantejo que el termini hauria de ser tres mesos després de les eleccions generals. No més enllà. Hauríem d'obtenir una resposta i convocar un referèndum amb les diferents opcions. I si no, consideraria legítima una declaració unilateral d'independència, no de seguida però després d'uns terminis. Si aprovem aquest document, ens podrem sentir còmodes tant els defensors del Sí/Sí com els del Sí/No.

—Pot haver-hi canvis al Govern espanyol, però la nova força emergent, Podem, no aposta clarament pel dret a decidir dels catalans.

—Segur és que el panorama polític posterior a les eleccions serà molt més obert que el d'ara. Però això no es garanteix de res. Per a mi, Podem té un aspecte positiu i uns quants de negatius. El positiu, que ha sabut canalitzar la indignació de la gent d'una manera senzilla i planera i hi ha molta gent emocionada. Només cal mirar les enquestes.

—I els aspectes negatius?

—Com més els sento parlar, més demagògics em semblen. I, des del punt de vista nacional, la seva ambigüitat és total. Hem arribat a entendre que estan a favor del dret a decidir però supediten aquest dret a decidir al procés constituent espanyol i, que d'aquest procés constituent, ha de sortir si ho vol Andalusia, Galícia, País Valencià, etc... Ho posen tot en un sac per no admetre la bilateralitat de les relacions Catalunya-Espanya ni la secessió.

—Com ha de respondre Iniciativa?

—Per fer front a Podem, s'està produint un fenomen interessant, que jo estic defensant a ICV. I poso com a referència el País Valencià. Al País Valencià, fa uns mesos, les enquestes deien que Esquerra Unida podia entrar a les Corts i guanyar força. Les últimes enquestes diuen que, fins i tot, poden quedar fora. Penso que un votant que voti a València en clau política espanyola, entre Podem i Izquierda Unida vota Podem, perquè és més atractiu. En canvi, Compromís es manté fort i tindrà un paper important perquè la gent que vol votar Compromís combina la voluntat de canvi —tan radical o més que la de Podem— i alhora una vinculació més forta al País Valencià —cosa que Podem no pot dir. Si tu et sents del País Valencià i vols un País Valencià d'esquerres, el teu vot és Compromís. Nosaltres, Iniciativa, hem de fer el mateix paper a Catalunya. Nosaltres hem de ser portadors del canvi, tant o més que Podem, perquè tenim avantatges —com la tradició del PSUC o Nacionalistes d'Esquerra i tot el treball municipal sense casos de corrupció— i alhora hem d'explicar que Podem Catalunya és més sucursal que el PSC i EUiA. PSC i EUiA estan vinculats a forces polítiques estatals (PSOE i IU) però tenen personalitat jurídica pròpia. El grau d'autonomia de PSC o EUiA és infinitament superior al de Podem Catalunya.

Àlex Milian